

T.C.
BURDUR VALİLİĞİ
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Roma İmparatorlarının Gözde Şehri Sagalassos
Yapı Kredi Müzesi'nde

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, *Bir Zamanlar Toroslar'da: Sagalassos* sergisine ev sahipliği yapıyor. Yapı Kredi Kültür Sanat'ın Beyoğlu'nda bulunan binasının üç katına yayılan sergi, Torosların güney yamacında kurulu Sagalassos antik kentini ve Pisidia Bölgesi'nin tarihini ziyaretçileriyle buluşturuyor. Türkiye'de son yıllarda hazırlanan en kapsamlı arkeoloji projesi olan ***Bir Zamanlar Toroslar'da: Sagalassos***, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile Belçika KU Leuven Üniversitesi'nin desteklediği Sagalassos Arkeolojik Araştırma Projesi işbirliğiyle hazırlandı. Burdur Arkeoloji Müzesi'nden getirilen 368 eserin yer aldığı sergi, **27 Kasım 2019 - 28 Mayıs 2020** tarihleri arasında **Yapı Kredi Kültür Sanat'ta** ziyaret edilebilecek. Akdeniz'in en iyi korunmuş antik kentlerinden biri olan Sagalassos, UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde yer alıyor.

Mamut kemiklerinden tanrı ve tanrıça heykellerine...

Bir Zamanlar Toroslar'da: Sagalassos sergisinde, prehistorik çağlarda Anadolu'da yaşadığı kanıtlanan ve Burdur yöresinde kalıntılarına rastlanan mamut kemiklerinden, Roma imparatorları Marcus Aurelius ve Hadrian'ın anıtsal boyuttaki heykellerine kadar çok sayıda ve farklı türde tarihi eser yer alıyor. Antik Sagalassos sakinlerinin gündelik ve sosyal yaşamlarını, inanç ritüellerini yansıtan pişmiş toprak figürinler, tanrı, tanrıça ve kahraman heykelleri, Büyük İskender heykelciği, taş aletler, süs eşyaları, pişirme ve yemek kapları başta olmak üzere Sagalassos ve Pisidia Bölgesi'nin farklı dönemlerine tarihlenen ve geçmişe ışık tutan eserler, Yapı Kredi Kültür Sanat'ın üç katına yayılan kronolojik ve tematik bölümler halinde görülebilecek.

T.C.
BURDUR VALİLİĞİ
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Ziyaretçileri Roma'nın Son İyi İmparatoru Karşılacak

Sagalassos Roma İmparatorluk Hamamı kazılarında açığa çıkarılan İmparator Marcus Aurelius heykeli, müze girişinde ziyaretçileri karşılayacak. Orijinali yaklaşık 5 metre yüksekliğinde olan heykelin beyaz mermerden yontulmuş başı, kolları ve bacakları sergiye getirildi. Restorasyonu 2010 yılında tamamlanan Sagalassos Antoninler Çeşmesi, Marcus Aurelius tarafından yaptırılmıştı. Sergide, Sagalassos'a "Pisidia'nın birinci kenti" unvanını veren İmparator Hadrian heykeline ait baş da görülebilecek. İmparator Hadrian ve Marcus Aurelius, Roma'nın Beş İyi İmparatoru arasında yer alıyor.

Pisidialılarla Tanışın

Sagalassos kazılarında ele geçen MS 3. yüzyıla tarihlenen Romalı bir erkek ve 11. yüzyıla tarihlenen Bizanslı bir kadının kafatası, uzmanlar tarafından yeniden yüzlendirme tekniğiyle orijinaline yakın görünümüne kavuşturuldu. Yüz rekonstrüksiyonunu bilim ve yaratıcılığın birleşimi olarak niteleyen kazı başkanı Jeroen Poblome, dijital yüz rekonstrüksiyonunun yüzde 75 kesinliğe sahip olduğunu belirtiyor. Gerçek isimleri bilinmeyen Pisidialılara araştırma ekibi tarafından Rhodon ve Eirènè isimleri verildi. Sergiye getirilen Rhodon ve Eirènè büstleriyle ziyaretçiler antik Pisidialılarla tanışma fırsatı yakalayacaklar.

Sergi Yapı Kredi Kültür Sanat'ın Üç Katına Yayılıyor

Bir Zamanlar Toroslar'da: Sagalassos, Yapı Kredi Kültür Sanat'ın üç katında birden sergileniyor. Binanın ilk katı, 1990 yılında başlayan ve disiplinler arası bir araştırma projesi olan Sagalassos kazılarına, kazılarla birlikte Sagalassos ve ait olduğu Pisidia bölgesinin coğrafyası, jeolojisi, bitki örtüsü, inanç sistemi, tanrıları, insanları, hayvanları ve bitkileri olmak üzere çok katmanlı bir sunuma sahip.

İkinci katta tarihöncesi çağlar, Sagalassos'un kuruluşuna tanıklık eden Bronz Çağı, Hellenistik Çağ, Roma Dönemi, Bizans Dönemi ve Selçuklu Dönemi eserleri kronolojik bir konsept içinde sergileniyor. Ayrıca Sagalassos kazılarında açığa çıkarılan Yukarı Agora ve burada yapılan kazılarda bulunan imparator, tanrı ve kahraman heykellerinin en iyi örnekleri ziyaretçiye sunuluyor.

Üçüncü kat ise antik ekonomi, yaşam kalitesi, beslenme alışkanlıkları ve mutfak eşyaları, insanların ölümle nasıl başa çıktıkları ve ölümün nitelikleri gibi tematik bölümlerden

T.C.
BURDUR VALİLİĞİ
İl Kùltür ve Turizm Mùdùrlùğü

oluşuyor. Serginin bu katına çıkan ziyaretçileri toprak ve bereket tanrıçası güzel saçlı Tanrıça Demeter heykeli karşılıyor. Ayrıca bu bölümde Sagalassosluların adak adadığı düşünölen ve içinde yüzlerce pişmiş toprak figürünün ele geçtiğı kaya tapınağının rekonstrüksiyonu da yapıldı. 1990 yılından beri Sagalassos Arkeolojik Araştırma Projesi tarafından yürütölen Sagalassos kazıları, disiplinlerarası kazı ve restorasyon çalışmalarıyla uluslararası bilim camiasında önemli bir yere sahip. Sergi ziyaretçilere bu bilimsel çalışmaları bir arada görme fırsatını da sunuyor.

Projenin bilimsel danışmanlığı KU Leuven Üniversitesi profesörlerinden ve Sagalassos Kazısı Başkanı Jeroen Poblome, koordinatörlüğü Yapı Kredi Müzesi yönetici Nihat Tekdemir ve tasarımı Pattu Mimarlık tarafından yapıldı. Sergiye getirilen eserler ve sergide kullanılan bütün peyzaj fotoğrafları ise Belçikalı sanatçılar Bruno Vandermeulen ve Danny Veys tarafından çekildi.

Sergi Kitabı

Sergiye, Sagalassos ve içinde bulunduğı Pisidia Bölgesi'nin bütün tarihi katmanlarının paylaşıldığı kapsamlı bir kitap eşlik ediyor. Yapı Kredi Yayınları tarafından Türkçe ve İngilizce hazırlanan ve yayınevının 5500. kitabı olan ***Bir Zamanlar Toroslar'da Sagalassos*** kitabında yer alan 27 makale her biri alanında uzman araştırmacılar tarafından güncel veriler ışığında kaleme alındı. Bu nedenle Pisidia ve Sagalassos konusunda en güncel yayın ve kaynak kitap niteliğinde.

Konferans

Serginin açılış günü olan 27 Kasım Çarşamba akşamı, ziyaretçiler, Sagalassos Kazısı Başkanı Jeroen Poblome tarafından verilecek konferansa katılma fırsatı da yakalayacaklar. Konferans saat: 18:30'da Yapı Kredi Kùltür Sanat Loca'da yapılacak.

T.C.
BURDUR VALİLİĞİ
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

GÖRSELLERİN AÇIKLAMALARI

Görsel 1: İmparator Marcus Aurelius heykelinin başı. Roma İmparatorluğu Dönemi, MS 2. yüzyıl (yak. MS 170-180)

Görsel 2: Damga. Geç Roma Dönemi, MS 5. yüzyıl. Kabartma bezemeli kapların üretiminde kullanılan kil kalıpların üzerine işlenen astarlı seramik damga. Damgada, önünde bir bitki yer alan ve sola bakar biçimde ayakta duran bir koç betimlenmiştir. Bu kalıp, seramik atölyesinin özgün araç gereçlerinden biridir.

Görsel 3: Tanrı Poseidon heykeli (başı eksik). Roma İmparatorluğu Dönemi, MS 2. Yüzyıl.

Görsel 4: At sırtında savaşçı figürini. Erken Bizans Dönemi, MS 5.- 6. Yüzyıl.

Görsel 5: Tyche heykeli başı ve gövdesi. Roma İmparatorluğu Dönemi, MS 2. yüzyıl (erken Hadrian dönemi, MS 120'den hemen sonra).

Görsel 6: Gaga ağızlı testi. Orta-Geç Tunç Çağı, MÖ 2000-1150.

Görsel 7: Figürin. Roma İmparatorluk Dönemi, MS 1.-2. Yüzyıl.

Görsel 8: Poseidon büstü. Roma İmparatorluğu Dönemi, MS 2. yüzyıl (yak. MS 120-125)

Görsel 9: Yaklaşık 1.5 m yüksekliğinde bir kadın heykelinin başı. Roma İmparatorluğu Dönemi, MS 3. yüzyıl (erken Severan dönemi, yak. MS 200-235)

Görsel 10: *Mammuthus Meridionalis* omurga fosili.

Görsel 11: Seramik, Sagalassos üretimi. Geç Roma İmparatorluğu Dönemi, MS 5. yüzyıl.

Görsel 12: Büyük İskender heykelciği. Roma İmparatorluğu Dönemi, MS 1.-3. Yüzyıl.

Görsel 13: Bereket tanrıçası Demeter heykelinin başı. Roma İmparatorluğu Dönemi, MS 2. yüzyıl (MS 125-150).

Görsel 14: İşlenmiş kemik. Roma İmparatorluğu Dönemi, MS 2. Yüzyıl.

PİSİDİALILAR: Sagalassos kazılarında ele geçen MS 3. yüzyıla tarihlenen Romalı bir erkek ve 11. yüzyıla tarihlenen Bizanslı bir kadının kafatası, uzmanlar tarafından yeniden yüzlendirme tekniğiyle orijinaline yakın görünümüne kavuşturuldu. Yüz rekonstrüksiyonunu bilim ve yaratıcılığın birleşimi olarak niteleyen kazı başkanı Jeroen Poblome, dijital yüz rekonstrüksiyonunun yüzde 75 kesinliğe sahip olduğunu belirtiyor. Gerçek isimleri bilinmeyen Pisidialılara araştırma ekibi tarafından Rhodon ve Eirènè isimleri verildi. Sergiye getirilen Rhodon ve Eirènè büstleriyle ziyaretçiler antik Pisidialılarla tanışma fırsatı yakalayacaklar.